

NOVIČNIK LOŠKEGA MUZEJA

JUNIJ 2018

Loški muzej Škofja Loka
Grajska pot 13
4220 Škofja Loka
T: 04 517 04 00
E: pr@loski-muzej.si
www.loski-muzej.si

ODPIRALNI ČAS LOŠKEGA MUZEJA

Foto: Sašo Kočevar

Dragi obiskovalci,

od junija do septembra bo Loški muzej **odprt vse dni v tednu**, tudi ob ponedeljkih, med 10. in 18. uro.

Zadnji vstop v muzej je pol ure pred zaprtjem.

Vabljeni na obisk!

Odprtje razstave » ... a jaz imam po strani klobuk, pa kaj mi vse drugo mar!«

sreda, 13. junij 2018, 19.00
Galerija Ivana Groharja

Dvodielna razstava bo v prvem prostoru obiskovalca popeljala skozi zgodovino klobuka, predstavitev obrti, ki so se ukvarjale z njegovo izdelavo, ter bonton povezan s klobukom.

V drugem prostoru predstavljamo izvirno oblikovane klobuke Polone Poklukar.

Polona Poklukar, prof. likovne umetnosti, samostojna ustvarjalka na področju kulture – oblikovalka, je diplomirala leta 2004 na Pedagoški fakulteti v Mariboru, v obdobju med 2000 in 2001 pa opravila študij grafike in ilustracije na Akademiji za umetnost, arhitekturo in dizajn v Pragi. Od leta 1998 je aktivna ustvarjalka, tako doma kot v tujini, na likovnih področjih; ilustracije, prostorske instalacije, scenskega oblikovanja in produktnega dizajna. V kontekstu svojega ustvarjalnega dela se ukvarja s "premišljevanjem" vsakdanjih predmetov oz. atributov, ki tvorijo človekovo "naravno" okolje in odsevajo družbeni prostor. Zadnja štiri leta se ukvarja z raziskovanjem in iskanjem snovnih in nesnovnih drobcev naše

kulturne dediščine (veščine oblikovanja klobukov), katere na samosvoj način staplja in preliva v avtorska dela – unikatne klobuke, ki korespondirajo med umetnostjo in dizajnom. Je tudi soustanoviteljica mariborskega neodvisnega razstavno-prodajnega prostora Salona uporabnih umetnosti. Živi in dela v Mariboru.

K poglobljenemu pristopu oblikovanja klobuka jo je spodbudila nagrada na Mesecu oblikovanja v Ljubljani leta 2014, ki jo je prejela za klobuke »katerih metamorfozo sem dosegla po načelu enega reza« kot pravi sama. Svoje »klobučarsko« znanje je kasneje nadgradila še pri zadnji modistinji v Mariboru. Klobuki Polone Poklukar so namenjeni ženskam z izostrenim čutom za estetiko. So klobuki z idejo, s pravo mero detajlov. Kot pravi umetnica sama: »Smisel in potencial klobuka ležita v prefinjenosti zlitja oblike z namembnostjo in v njegovem čarobnem neverbalnem izrekanju čustev.«

Kustosinja razstave je Mojca Šifrer Bulovec.

Javno vodstvo po razstavi » ... a jaz imam po strani klobuk, pa kaj mi vse drugo mar!«

sobota, 16. junij 2018, 11.00
Galerija Ivana Groharja

Dvodielna razstava bo v prvem prostoru obiskovalca popeljala skozi zgodovino klobuka, predstavitev obrti, ki so se ukvarjale z njegovo izdelavo, ter bonton povezan s klobukom.

V drugem prostoru so predstavljeni izvorno oblikovani klobuki Polone Poklukar.

Po razstavi vas bo vodila kustosinja razstave Mojca Šifrer Bulovec.

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA 2018

HISTORIAL

sobota, 23. junij 2018

Loški muzej Škofja Loka na letošnjem Historialu sodeluje z naslednjimi dogodki:

Loški muzej - stalne zbirke in Galerija na Gradu:

10.00–18.00: 50% popust na vstopnino za obisk muzeja

Galerija Ivana Groharja:

9.00–18.00: prost vstop

Galerija Franceta Miheliča – Kašča:

10.00–14.00: prost vstop

Trg pod gradom:

12.00–14.00: delavnica za otroke: vlivanje loškega grba

Pravljica v Galeriji

sobota, 30. junij 2018, 10.00
Galerija Ivana Groharja

Loški muzej in Kulturno društvo Grable, društvo za kreativno grabljenje sveta, vabimo, da skupaj pokukamo v svet pravljic.

Pravljичno dopoldne je namenjeno otrokom, pa tudi vsem tistim odraslim, ki nikoli niso čisto zares odrasli in še vedno (pa četudi na skrivaj) verjamejo v čudežno.

Tokrat je na vrsti Kamišibaj gledališče.

Vstop je prost.

Dalmatinski večer pod zvezdami

21. 6. 2018, 19.00

21. junija bo na Škofjeloškem gradu ponovno pričarana »Dalmacija v malem«. Na tradicionalnem Dalmatinskem večeru pod zvezdami bo namreč tako kot vedno poskrbljeno za pristno dalmatinsko vzdušje. Zazvenela bo dalmatinska glasba, zadišalo bo po sveže pečenih sardelah, za piko na i pa boste lahko nazdravili tudi s kozarčkom plavca (ali dvema) iz Šibenika.

Klapa Šufit, Goran Karan s svojo zasedbo Banda Vagabundo in Klapa Rišpet bodo s svojimi hiti zagotovo poskrbeli, da boste ob zvokih njihovega dalmatinskega melosa z mislimi odplavali z Gorenjske vse tja do obale Jadranskega morja.

Več informacij: <https://www.facebook.com/events/184000502406579/>

Foto vir: www.radiostudent.si

LAIBACH, 10 let In Memoriam Peter Hafner

24. 6. 2018, 21.00

Pred štirimi leti so nas Laibach navdušili z izjemnim in odmevnim koncertom na škofjeloškem gradu, tokrat se ob deseti obletnici Hafnerjevega memoriala (Festival "In Memoriam prof. Peter Hafner") vračajo na kraj zločina z novim albumom, novimi skladbami in starimi uspešnicami.

Po zmagoslavni osvojitvi Severne Koreje, ovekovečeni tudi v zelo odmevnem filmu Liberation Day, se je kulturna domača zasedba Laibach vrnila s prvim studijskim albumom po leta 2014 izdani uspešnici Spectre. Dvajseti studijski album nosi ime "Also Sprach Zarathustra" in že žanje pohvale kritikov po vsem svetu.

Kdor je leta 2014 obiskal koncert na škofjeloškem gradu, ve, da gre tudi tokrat za dogodek, ki se ga ne sme zamuditi. Kdor ni, ve zdaj.

Več informacij: <https://www.facebook.com/events/348073799011217/>

Odprtje razstave Človek : Stroj

petek, 29. junij 2018, 20.00

Lamutov likovni salon, Kostanjevica na Krki

Metod Frlic, Tomaž Furlan, Sanela Jahić, Aleksij Kobal, Antonio Živkovič

Kustosinja razstave: Barbara Sterle Vurnik

Napovedujemo gostovanje razstave Človek : Stroj, ki jo je pripravil Loški muzej in je bila na ogled v Galeriji na Gradu v preteklem letu. Razstava je zbudila precej zanimanja širše in strokovne javnosti in tako se v naslednjem mesecu seli v Lamutov likovni salon. Gostitelj je Galerija Božidar Jakac. Kdor je ni uspel videti v Škofji Loki ima zdaj še eno priložnost!

Umetniška dela petih avtorjev se ukvarjajo z raziskovanjem dinamičnega razmerja med človekom in strojem in znotraj tega z vprašanji o vlogi in pomenu dela ter delavca v sodobni družbi. Na različne načine se dotikajo zlasti polja industrije, kjer se je to razmerje v preteklosti najbolj definiralo.

Omenjena tema je v preteklosti že zaznamovala marsikatero obdobje umetnosti – zlasti čas zgodovinskih avantgard. Danes je ponovno v ospredju zanimanja mnogih avtorjev. Svet je namreč v svojem tehnološkem razvoju vse bolj napredoval, z novimi, razvitimi oblikami

strojev postaja vse bolj robotiziran in digitaliziran. Hkrati je zaznamovan tudi s posledicami nedavne globalne gospodarske krize.

Porajajo se mnoga stara in nova vprašanja ter dileme, ki jih razpirajo skozi svoja umetniška dela tudi avtorji na razstavi. Razmišljajo o pasteh in prednostih napredka. O krizi vrednot družbe, ki v imenu razvoja vse bolj hlepi po hitrem dobičku in kapitalu ter izkorišča in siromaši delavca. Sprašujejo se o posledicah dejstva, da stroj ni več le človekov pripomoček pri delu, ampak postaja vse bolj nadomestek, izum, ki iz delovnega procesa izrinja njegovega stvaritelja, kar ogroža zaslužek človeka in s tem njegovo preživetje. Spregovorijo pa tudi o uspešnih zgodbah »sodelovanja« med človekom in strojem ter o pomenu ohranjanja spomina na pretekle dosežke tehnološkega razvoja, ki jim danes rečemo industrijska dediščina.

Razstava se je v lanskem letu pridružila interdisciplinarnemu projektu gorenjskih muzejev z naslovom Naše tovarne, naš ponos – industrijska dediščina Gorenjske, ki je posvečen zgodovini lokalne industrijske dediščine na Gorenjskem.

Del sodelavcev Generalštaba Slovenske vojske na Loškem gradu (foto: Biljana Ristić)

OBISK GENERALŠTABA SLOVENSKE VOJSKE V LOŠKEM MUZEJU

V torek, 15. 5. 2018, na dan Slovenske vojske, smo v Loškem muzeju gostili prav posebno skupino. Obiskalo nas je 35 zaposlenih iz Generalštaba Slovenske vojske, ki predstavlja najvišji strokovni vojaški organ v Sloveniji, zadolžen za vodenje oboroženih sil in deluje v sklopu Ministrstva za Obrambo Republike Slovenije. Trenutno ga vodi načelnik generalmajor Alan Geder. Sodelavce Generalštaba je po prihodu na Loški grad najprej s kratkim nagovorom pozdravila direktorica Loškega muzeja Aleksandra Saša Nabergoj, potem pa so v spremstvu Jožeta Štukla odšli na pohod po poti treh gradov. Poleg Loškega so obiskali še Stolp na Kranclju in Wildenlack, Štukl pa jih je seznanil z njihovim stavbnim razvojem skozi stoletno zgodovino in številnimi zanimivostmi, ki jih je pri svojem strokovnem delu našel v zgodovinskih virih.

MUZEJSKE ZANIMIVOSTI

Evropska unija je leto 2018 razglasila za evropsko leto kulturne dediščine. Namen evropskega leta kulturne dediščine je čim več ljudi spodbuditi k odkrivanju in doživljanju kulturne dediščine Evrope, izpostaviti kulturno dediščino kot osrednjo komponento kulturne identitete, okrepiti zavedanje o naši izjemi skupni kulturni dediščini in vrednotah, ki jih predstavlja dediščina. Slogan letošnjega leta je: **Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost.**

Tudi v Loškem muzeju se bomo to leto še bolj aktivno trudili predstavljati kulturno dediščino in njen pomen, zato vam bomo v mesečnem novičniku redno predstavljali drobne zanimivosti iz bogate zakladnice naše skupne dediščine.

Več o Evropskem letu kulturne dediščine si lahko preberete na: www.zvkds.si/sl/elkd.

Rimska pečatna oljenka z grobišča v Starem dvoru pri Škofji Loki (foto: Jože Štukl).

V stalni arheološki zbirki hranimo tudi rimsko keramično svetilko – OLJENKO, ki izhaja iz uničenega rimskega grobišča v Starem dvoru pri Škofji Loki. Gre za pečatni tip oljenke, z napisom izdelovalca (Cresces) na dnu. Časovno jo umeščamo v 2. stoletje po Kristusu.

Tipične rimske oljenke so bile majhne in v osnovi okrogle s povsem zaprto površino. Na sredini ali malo izven sredine diska se je nahajala majhna okrogla odprtina, kamor so nalili gorivo - oljčno olje. Nosek, v katerem je gorel stenj iz rastlinskih vlaken, je bil različno dolg. Lahko so imele tudi po več noskov. Vse niso imele ročajev, pri tistih, ki so jih imele, pa so bili najrazličnejših oblik. Lahko so bile opremljene tudi s posebnimi ušesci s pomočjo katerih so jih obešali na večkraka stojala ali pa pod strop. Oljenke so izdelovali iz najrazličnejših materialov: bron, steklo, srebro in celo zlato. Oljenke iz plemenitih kovin so razsvetljevale predvsem svetišča in bivališča najbogatejših. Ostali manj premožni sloji prebivalstva so si lahko privoščili le njihove posnetke v glini. Keramične oljenke, so se uveljavile predvsem zaradi cenenosti in velike funkcionalnosti. Številni proizvajalci v mnogih mestih sprva predvsem v Italiji, kasneje pa tudi v

provincah, so jih izdelovali napol industrijsko s pomočjo kalupov ter jih v velikem številu izvažali po celotnem rimskem imperiju.

Oljenke so se na Slovenskem prostoru pojavile sočasno z rimskim zavzetjem jugovzhodnih Alp v 2. polovici 1. stoletja pr. Kr. Najprej so jih uvažali, nato pa so jih začele izdelovati številne domače lončarske delavnice. Zaradi lažje prepoznavnosti in zagotavljanja kvalitete so jih označevali s pečati z imeni mojstrov (Fortis, Cresces, Oceanus, Ursuli, Strobili, Saturnini, Pastor, Firmi...). Kot simbol božanske luči so bile priljubljeno darilo ob novem letu. Iz istega razloga so jih pridajali tudi pokojnim v grobove, da so jim razsvetljevale pot v onostranstvo in mračnost podzemnega bivanja. Po koncu antike se je njihova uporaba obdržala predvsem v Sredozemskih deželah, medtem ko so jih v kontinentalni Evropi nadomestile bakle, goreče trske in sveče.

Prispevek je pripravil Jože Štukl.

SPREMLJAJTE NAS:

Vsak drugi ponedeljek nas lahko poslušate v oddaji Muzejski zapiski na Radiu Sora, kjer predstavljamo naše aktualno delo in zanimivosti iz muzeja.

Lahko nas všečkate tudi na Facebooku in nam sledite na Instagramu.

Če ne želite več prejemati obvestil Loškega muzeja, nam to lahko sporočite po elektronski pošti na e-naslov pr@loski-muzej.si z besedo ODJAVA.